

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P.**, zastúpeného Advokátskou kanceláriou F., proti povinnému **L.**, o **vymoženie 429,95 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 6Er/147/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2012 sp. zn. 1CoE/507/2012 a o návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnému **n e p r i z n á v a** náhradu trov dovolacieho konania.

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

1)

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 429,95 eur s príslušenstvom; povinnosť povinného zaplatiť mu túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom

Slovenská rozhodcovská, a. s. zo dňa 23. 11. 2009 sp. zn. SR 19280/09. Súdny exekútor J. následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Veľký Krtíš o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Poverením č. 5610 019246* zo dňa 29. 09. 2010 ho Okresný súd Veľký Krtíš poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením z 03. 08. 2012 č. k. 6Er/147/2010-22 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil. V odôvodnení uznesenia poukázal na ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Exekučným titulom by mal byť rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s. zo dňa 23. 11. 2009 sp. zn. SR 19280/09. Prvostupňový súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky tak ako je tomu v predmetnej zmluve (rozhodcovská doložka sa nachádza v prechodných a záverečných ustanoveniach obchodných podmienok pre úver, podpisom zmluvy povinný súčasne vyslovil súhlas so všeobecnými podmienkami bez toho, aby ich mohol meniť či dopĺňať, rozhodcovská doložka teda nebola dojednaná individuálne, v prípade sporu núti rozhodcovská doložka spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, čím spôsobuje zjavný nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa), ktorú súd posúdil ako spotrebiteľskú, je v rozpore s vnútroštátnymi predpismi upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv. Dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky je neplatné a predstavuje neprijateľnú podmienku. Exekučný titul bol vydaný na základe neplatného ustanovenia zmluvy, bol teda vydaný v rozpore so zákonom, nie je preto spôsobilým exekučným titulom, v danej veci teda boli splnené podmienky na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a jej zastavenie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 19. decembra 2012 sp. zn. 1CoE/507/2012 napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Návrh oprávneneho na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozhodcovskú doložku posúdil okresný súd správne ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neprijateľná zmluvná podmienka je podľa § 54 OZ neplatná. Pokiaľ rozhodcovský súd svoju právomoc konať a rozhodnúť v spore medzi zmluvnými stranami vyvodil z neplatnej rozhodcovskej zmluvy na rozhodcovský rozsudok sa hľadá ako na paakt, ktorý nie je spôsobilým exekučným titulom. Okresný súd správne dospel k záveru, že exekúciu

vykonávanú na základe nevykonateľného exekučného titulu je potrebné vyhlásiť za neprípustnú a zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O. s. p., t. j., že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Podľa jeho názoru exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, ani zmluvu na základe ktorej bol vydaný. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Považoval za neprijateľné, aby súd poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pretože nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušenie, hoci podľa zákona bol potrebný a taktiež boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočnosti, že súdy nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili, že vo veci nevytýčili pojednávanie hoci tak boli povinné urobiť. Uviedol rozsiahlu argumentáciu k skutočnosti, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzatvorenej medzi oprávneným a povinným.

Povinný sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní

vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesné neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O. s. p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní len, ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľ procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im iba, že sa „postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá im v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží“, a teda, že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali existenciu rozhodcovskej zmluvy. Dovolateľ tu teda namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho - obsahového - hľadiska (viď § 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov, na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Oprávnený takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O. s. p.) dostatočne nezohľadňuje, že ním napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na to nie je opodstatnená námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. Súd rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, a to konkrétne skutočnosť, že súdy rozhodovali o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu v čase, keď už bolo o nich právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Podľa § 103 O. s. p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p. platí, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka rozsúdenej veci svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. V zmysle tejto prekážky nemôže sa o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, rozhodnúť znova. Pojem „tá istá vec“ treba vykladať v tom zmysle, že musí ísť o tých istých účastníkov a ten istý predmet konania, t. j., že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného P., proti povinnému L., o vymoženie 429,95 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 6Er/147/2010 nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Z obsahu dovolania oprávneného ďalej vyplýva, že namieta vadu podľa § 237 písm. e/ O. s. p. a túto vyvodzuje zo skutočnosti, že súdy skúmali splnenie podmienky pre vydanie rozhodcovského rozsudku, hoci bez návrhu boli oprávnené skúmať len zistenia nedostatkov v rozhodcovskom konaní.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania. Táto vada však zistená nebola.

Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej žiadosti rozhodne v lehote 15 dní (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho - obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutie. Na námietku oprávneného, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky, dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto zákonom ustanovení ide tiež v prípade zastavenia exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky, takým zastavením sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

Podľa názoru oprávneného mu súdy odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. tým, že ho súdy oboch stupňov nevyzvali a ani s ním inak nekomunikovali jeho právne a skutkové návrhy. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľ tvrdí, že k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p. došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jeho účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým mu znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

V danom prípade exekučný súd na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti z uvedeného rozhodcovského rozsudku. Následne exekučný súd exekúciu podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú

a zastavil. Podľa názoru dovolacieho súdu exekučný súd a následne aj odvolací súd podmienky na zastavenie exekúcie posúdili správne.

Je potrebné uviesť, že v danom prípade nemalo byť vydané ani poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, nakoľko na to neboli splnené podmienky. V podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O. s. p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného. Ak však aj napriek existencii skutočnosti, ktorá by bola dôvodom na zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, súd exekútora vykonaním exekúcie poverí, je povinný po zistení takejto skutočnosti skúmaním za rovnakých podmienok ako pri vydávaní poverenia exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Ak teda oprávnený vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. z toho, že súdy vykonali dokazovanie, resp. konali vo veci bez nariadenia pojednávania a bez dostatočnej komunikácie s oprávneným, ide o námietku neopodstatnenú. Namietaným postupom súdov nebola oprávnenému znemožnená realizácia jeho procesných oprávnení.

Oprávnený namietať aj to, že právne predpisy neumožňujú exekučnému súdu skúmať prijateľnosť či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, a preto tento nemôže vysloviť ani jej neplatnosť. Uviedol, že ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní stanovuje rozsah preskúmania rozhodcovského rozsudku, pričom posúdenie neplatnosti rozhodcovskej doložky tam nepatrí. Táto námietka sa [z určujúceho - obsahového - hľadiska (vid' § 41 ods. 2 O. s. p.)] viaže na správnosť interpretácie ustanovení zákona, teda na správnosť právneho posúdenia veci. Dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide totiž tiež v prípade zastavenie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky; takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal, či nejde o tento prípad.

Po preskúmaní veci dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo ani o prípad zastavenia exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zastavenie neboli splnené zákonné predpoklady. V tejto súvislosti sa dovolací súd stotožnil s argumentmi uvedenými v odôvodneniach rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach sp. zn. 2Cdo/5/2012, sp. zn. 3Cdo/146/2011, sp. zn. 3Cdo/167/2011, sp. zn. 3Cdo/122/2011. sp. zn. 5Cdo/100/2012 a sp. zn. 6Cdo/228/2011, ktorých právne závery považuje z pohľadu dovolacieho súdu za konštantné. Pokiaľ teda súd prvého stupňa predmetnú exekúciu zastavil a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávneného pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. aj v skutočnosti, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci pojednávanie, aj keď tak v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli povinné urobiť.

Podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. (v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c) to

vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o dovolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 09. 08. 2012 do 31. 12. 2012), ak súd rozhoduje podľa odseku 1 písm. g) a k) nariadi pojednávanie. Po právoplatnosti uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú súd exekúciu zastaví.

Ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, ktoré ukladalo súdu nariadiť pojednávanie v prípade, ak súd rozhoduje o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku bolo účinné od 09. 08. 2012 do 31. 12. 2012. Súd prvého stupňa rozhodol o zastavení exekúcie uznesením č. k. 6Er/147/2010-22 dňa 03. 08. 2012, t.j. v čase, keď Exekučný poriadok súdu prvého stupňa takúto povinnosť neukladal. O odvolaní proti uvedenému uzneseniu rozhodol odvolací súd uznesením sp. zn. 1CoE/507/2012 dňa 19. 12. 2013, čiže v čase účinnosti ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku. K tomu je však potrebné uviesť, že povinnosť odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie sa spravuje ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p., ktoré je vo vzťahu k § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ustanovením špeciálnym. Odvolací súd by bol preto povinný nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania vždy len, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ak ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Keďže v danom prípade nebola splnená ani jedna z uvedených podmienok mohol odvolací súd aj za účinnosti § 57 ods. 5 Exekučného poriadku rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Nenariadením pojednávania súdom prvého stupňa a ani odvolacím súdom preto nedošlo k takému procesnému postupu, ktorým by bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolateľa uznesenie odvolacieho súdu, ale aj súdu prvého stupňa nebolo riadne odôvodnené.

Vzhľadom na uvedenú námietku oprávneného bolo potrebné zaujať právny záver o tom, či nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Je potrebné uviesť, že vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (napr. II. ÚS 261/06). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje až intenzitu vady konania v zmysle § 237 O. s. p.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam - vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (§ 237 O. s. p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 O. s. p. považuje síce za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) nie však za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania.

Uvedený záver je obsiahnutý už v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2Cdo/5/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 111/1998 (časť právnej vety „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný"). Z tohto judikátu vychádza dlhoročná ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá považuje nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za vadu konania, ktorá môže zakladať dôvodnosť dovolania nie však jeho prípustnosť podľa § 237 ods. 1 O. s. p. O aktuálnosti uvedeného judikátu svedčí okrem iných aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. novembra 2011 sp. zn. IV ÚS 481/2011, podľa ktorého uvedený právny názor k výkladu § 237 písm. f/ O. s. p. považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľný a neporušujúci základné práva sťažovateľa.

Dovolací súd vychádzajúc z uvedeného judikátu preto dospel k záveru, že na vytýkanú vadu rozhodnutia odvolacieho súdu - nedostatočné odôvodnenie by mohol prihliadnuť len vtedy, ak by bolo dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu prípustné z iného dôvodu.

Vzhľadom k uvedenému nedošlo postupom odvolacieho súdu k takému zásahu do procesných práv oprávneného, ktorej dôsledkom by bolo odňatie možnosti konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu, že v posudzovanej veci boli splnené predpoklady pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., podľa obsahu namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

K námietke oprávneného, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesné prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci vid' § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.).

Oprávnený napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právnym posúdením vecí sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O. s. p. (iba výskyt, ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávneného). Nesprávne právne posúdenie vecí je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesné prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 5Cdo/44/2011 a sp. zn. 6Cdo/41/2011).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesné úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal povinnému náhradu trov tohto konania, lebo nepodal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

2)

V podanom dovolaní oprávnený navrhol prerušenie dovolacieho konania alebo prijatie iného vhodného opatrenia podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a žiadal súd, aby predložil Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prejudiciálnu otázku o súlade č. 17 a č. 47 Charty základných práv EÚ s takým rozhodnutím vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi, resp. zaujatie stanoviska k výkladu pojmu neprijateľná zmluvná podmienka.

System prejudiciálneho konania je základným mechanizmom práva Európskej únie, ktorého účelom je poskytnúť vnútroštátnym súdom prostriedok pre zabezpečenie jednotného výkladu a uplatňovanie práva Európskej únie v každom členskom štáte. Súdny dvor Európskych spoločenstiev má právomoc vydať prejudiciálne rozhodnutie o výklade práva Európskej únie a o platnosti aktov sekundárneho práva. Táto všeobecná právomoc mu je daná článkom 234 Zmluvy ES a v niektorých presne vymedzených prípadoch aj inými predpismi.

Úlohou Súdneho dvora v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva spoločenstva alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, pretože toto je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnemu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach prejednávaných vo veci samej a ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatnenie vnútroštátnych právnych predpisov.

Každý dotknutý súd má možnosť položiť Súdnemu dvoru otázku ohľadne výkladu normy práva spoločenstva, ak to považuje za potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná. Súd, proti rozhodnutiam ktorého nie je možné podať opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva je v zásade povinný položiť takúto otázku Súdnemu dvoru s výnimkou prípadov, ak v danej oblasti už existuje judikatúra (a prípadné nové okolnosti nevyvolávajú skutočné pochybnosti o možnosti uplatniť túto judikatúru) alebo ak sa správny spôsob výkladu práva spoločenstva javí byť úplne jednoznačným.

Podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo vhodnom štádiu konania pred vnútroštátnym súdom môže byť užitočné v prípade, ak ide o novú otázku výkladu, s ktorou sa spája všeobecný záujem na jednotnom uplatňovaní práva spoločenstva v celej únii alebo ak sa existujúca judikatúra javí byť neuplatniteľnou na nový skutkový stav.

Je úlohou vnútroštátneho súdu vysvetliť prečo je požadovaný výklad potrebný pre jeho rozhodnutie.

V súvislosti s rozhodovaním o návrhu oprávneného na prerušenie konania dovolací súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL vs. Cristina Rodríguez Nogueira, C-168/05 Elisa Maria Mostaza Claro vs. Centro Móvil Milénium SL, spojené prípady C-240/98 aj C-244/98 Océano Grupo Editorial SA a Roció Murciano Quintero vs. Salvat Editores SA a spol. Z vyššie uvedenej judikatúry okrem iného vyplýva, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi, čo sa týka tak vyjednávajúcej sily tak aj úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vyhotoveným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Súdny dvor Európskej únie vo svojich rozsudkoch už nie raz (napr. C-168/09 Mostanza Claro vs Centro Móvil Milénium SL, bod 36) vyslovil, že článok 6 ods. 1 Smernice rady č. 93/13 EHS stanovujúci povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby nekalé podmienky v zmluvách uzatvorených podľa vnútroštátneho práva medzi spotrebiteľom a predávajúcim alebo poskytovateľom neboli záväzné pre spotrebiteľa, predstavuje kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nastoleniu skutočnej rovnováhy a rovnosti medzi zmluvnými stranami.

Otázku, ktorú oprávnený navrhuje predložiť Súdnemu dvoru EU a za tým účelom prerušiť konanie je však otázka, ktorá smeruje k výkladu pojmu „neprijateľná zmluvná podmienka“. Posúdenie takejto otázky však patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby ingerencie Súdneho dvora Európskej únie. V predmetnej veci je sporným predovšetkým aplikácia vnútroštátneho práva. Toto je však výlučne vecou vnútroštátnych súdov. Teda v predmetnej veci nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti únievého

práva, nakoľko právna úprava vnútroštátneho slovenského práva dostatočným spôsobom v danej veci umožňuje aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona o rozhodcovskom konaní.

Dovolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania a nepoložil predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie, pretože oprávneným položená otázka, resp. ním uvádzané dôvody nepredstavujú relevantné dôvody pre jeho prerušenie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 29. apríla 2014

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová